

Nazaj v prihodnost

mag. Štefan Petkovšek

predsednik uprave UPPG

stefan.petkovsek@uppg.si

V tem letu sem ob študiranju več kot 200 člankov na temo Glavarjevega življenja in njegove dediščine potoval v preteklost. Zanimalo me je ne samo, kdo je Glavar bil – njegov značaj, odnos do svojega poslanstva –, ampak tudi, kako se je takrat živelo.

V tem odstiranju življenja v 18. stoletju v Komendi vemo, da je v Komendi živelo nekje 3000 ljudi, večinoma v skromnih prenaseljenih lesenih hišah z nekaj zemljišča v fevdalnem najemu. Podložniki so bili obremenjeni z različnimi davki – v denarju ali v naturalijah. Vasi so bile brez vodovoda in kanalizacije. Strojev za obdelovanje zemlje ni bilo. Poleg kmetov bi srečali še trgovce s konji, tesarje, kovače, lončarje in tkalce. Znanje pisanja in branja je bilo redko. Kranjski jezik ni bil priznan. Uradni jezik je bila nemščina, jezik izobražencev pa latinščina. Zdravljenje bolezni je bilo prepuščeno ljudski iznajdljivosti in modrosti.

V primerjavi z 18. stoletjem je jasno, da smo tehnološko močno napredovali. A v nečem smo si enaki. Ne glede na čas si človek želi isto: varnost, pripadati, ljubiti in biti ljubljen, odkriti smisel življenja. Tudi v 18. stoletju si je človek upravičeno želel boljših pogojev zase in za svoje bližnje. Ne glede na čas velja, da se, ko so osnovne potrebe zagotovljene, odpre prostor za ustvarjalni nemir.

Glavar je to človekovo naravo dobro poznal. Na vse te potrebe je odgovoril, kakor je najbolje mogel. In z današnjo časovno oddaljenostjo moremo reči, da je pri tem dal vse od sebe. Dejaven je bil na mnogih področjih in se izkazal kot nesebičen dobrotnik predvsem tistim, ki so pomoč in znanje nujno potrebovali. Nesebičen dobrotnik ...

Danes že poznamo močno zdravilo proti sebični, vase zagledani držji. Prostovoljstvo je zdravilo za različne tegobe v skupnosti. Daje nam pogum, da namesto nerganja »manjka nam to in to« pokažemo moči sodelovanja in solidarnosti. Namesto da čakamo, da bi drugi kaj spremenili, izkoristimo svoj čas za to, da sami storimo, mogoče samo majhno spremembo na bolje. Končno nas prostovoljstvo usposablja, da znamo sprejeti in dajati pomoč.

Prostovoljci Ustanove Petra Pavla Glavarja želimo to, kar je Glavar živel, posredovati naprej. Krepiti hočemo

Vodstvo in člani Ustanove Petra Pavla Glavarja ob praznovanju 20-letnice delovanja. Ustanova Petra Pavla Glavarja je bila ustanovljena 23. decembra 1999. Gonilna sila ustanavljanja in 16 prvih let delovanja Ustanove je bila dr. Marta Ciraj (v sredini spredaj).

torej zavest, da prava odgovornost ni samo skrb zase, ampak vključuje tudi občutljivost za potrebe drugih. V našem primeru za našo lokalno skupnost.

Ustanova Petra Pavla Glavarja deluje v občini Komenda in širše že 22. leto na področjih štipendiranja in razvoja talentov mladih. Zagotavljamo humanitarno pomoč. Pripravljamo cikel predavanj Znanje za zdravje in koncerte z znanimi slovenskimi glasbeniki. Radi se pomudimo pri temah, ki terjajo nekoliko več razmisleka – recimo o človekovih pravicah, minevanju in kaj je potrebno za začetek sprememb. Bienalno pripravljamo prireditev »Množimo talente«, kjer se mladi in odrasli občani predstavijo s svojimi veščinami in znanjem.

Osebo s spoštovanjem gledam na Glavarjevo brezkompromisnost in velik čut odgovornosti, ko gre za uresničevanje svojega poslanstva. Čudim se obilici opravljenega dela. Občudujem njegovo podjetnost in sistematični pristop k nalogam. Všeč mi, kako se je vsakega področja delovanja lotil z vizijo razvoja. Znal je prositi za pomoč, predvsem pa je znal pomoč nuditi. Pa vendar se je bolj kot na pomoč drugih zanašal na svoje znanje in sposobnosti. Do svojih podložnikov se ni obnašal oblastno in vzvišeno. Zavzel se je za Slovenca. Ugotavljam, da je bil človek, ki je, namesto da bi obupoval in se pritoževal, raje ustvarjal nove priložnosti – zase in za potrebe ljudi.

V Komendi smo res lahko veseli, da je velika večina Glavarjeve dediščine ohranjene. Zato upam, da se bo čez 300 let še cenil Glavarjev zgled in njegova dediščina. Če ne drugega, upam, da se bo tudi takrat našel nekdo, ki se bo vprašal, od kod kraju ime Komenda in kakšna je zgodba teh starih, kar malo nostalgčnih stavb. Upam, da se bo našel nekdo, ki se

Foto: Mirko Kepić

bo vprašal, od kod ljudem ideja, da se okoli cerkvice v Lanšprežu zasadi 600 starorodnih sadnih dreves. Upam, da se bo o Glavarju v eni sapi govorilo kot duhovniku, gospodarstveniku, pedagogu, andragogu in čebelarju. Ko boste naslednjič prišli v Komendo in šli peš proti vrhu hriba mimo stoletnih stavb in Glavarjeve

lipe, imejte v mislih, da je nekoč iste stopinje delal tudi sam Glavar. Od beneficiata do cerkve in čez prag ... Njegov korak je moral biti trden, odločen, z jasnim poslanstvom, poln vere in požrtvovalnosti ... To je naš Glavar. To je dediščina našega kraja in zgodovina ponosnih Slovencev. ◆

Čebelarjeva opravila v decembru

Franko Dolgan – Narin

franko.dolgan@gmail.com

Decembra čebele mirujejo in potrebujejo mir. Če že ne moremo tudi ta mesec brez čebel, jih opazujemo od daleč, sploh pa na lep, topel, sončen dan, ki ga čebele izkoristijo za čistilni izlet. Če smo na območju medveda, pa preverjamo še električno ograjo. V svojem čebelarstvu opažam, da so vse čebelje družine le ta mesec popolnoma brez vsakršne zalege, se pravi nepokrite in pokrite, družine s starimi ter družine z mladimi maticami. Zato je to priporočljiv čas za zimsko zdravljenje, ki ga ne zamudite, če ga prej še niste opravili. V družinah z reinvazijo varoj pa je čas za dodatno tretiranje. Po navadi se vreme otopli za božično-novoletne praznike in je to idealen čas za tretiranje. V začetku januarja matice znova začno zalegati, vemo pa, da so zdravila najučinkovitejša, če v družini ni zalege.

Nasveti

Čebele mirujejo, čebelarji pa ne smemo, zato ta mesec nadaljujemo prodajo čebeljih pridelkov. Čas za najboljšo prodajo je prav »veseli december«, zato

Izločeni sati (nepravilno zgrajeni ter nedokončani, poškodovani, propadlih družin, stari, temni, načeti od voščene vešče)

Foto: Franko Dolgan

je pametno prav ta mesec oglaševati svoj med na vse možne načine. Kupcu ponudimo pridelke in izdelke v privlačni embalaži z lično, takoj opazno etiketo. O čebeljih pridelkih in izdelkih ter njihovem uživanju obveščajmo vsakogar, ki ga lahko. Ne pozabimo na poslovna darila za svoje večje in redne zveste kupce.

Analizirati moramo minulo čebelarstvo leto, ki pa je bilo skorajda katastrofalno, saj je medu le za vzorec. Zastaviti si moramo vprašanja, kaj bi lahko izboljšali, popravili v svojem čebelarstvu. Zastaviti si moramo tudi načrte in cilje za naslednjo sezono. Seveda nismo pozabili pravočasno prijaviti število čebeljih družin v register.

Izberimo družine, iz katerih bomo naslednjo sezono vzrejali matice in nove družine. Ne pozabimo tudi vzreje trotov, ki morajo tudi biti iz dobrih družin.

Priskrbimo si ves material za delo s čebelami v naslednji sezoni, kot so žica in žeblički za žičenje satnikov. Nabavimo ali izdelamo nove satnike ali prekuhamo in razkužimo stare, če se nam jih je nabrala zadostna količina. Shranimo rezervne sate ter zamenjamo staro ali poškodovano satje.

Čebelarški pribor in orodje je treba prav tako očistiti. Opravilo izvedemo zunaj čebelnjaka.

Izobraževanje (tudi v koronskem času)

Foto: Franko Dolgan